

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izmislj medelje in pravnike, ter valja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 35 K, za pol leta 18 K, za četrt leta 9 K, za en mesec 3 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez letodolne vplačilne vsote se ne odira. — Za ostanke se plačuje od potratne pet-vice po 12 h, če se enkrat tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljalstvo pa v pritličju. — Upravljalstvo naj se blagovolje pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljalstva telefon št. 85.

Dr. Tavčar v odseku za volilno reformo.

Za časa poletnih počitnic, ko je molčal parlament, tedaj je govoril slovenski narod in je povedal tako glasno, da ga je čula vsa država, da vladnega v odseku odobrenega načrta volilne reforme ne mara. Govorili so koroški Slovenci, govorili so štajerski, govorili goriški in sedaj tudi tržaški Slovenci in vsi so v tej stvari edini in složni ne le s kranjsko narodno-napredno stranko, nego tudi z vsemi razsodnimi, narodno čutečimi krogi klerikalne in socialnodemokratske stranke.

Dogodki v zadnjih mesecih nam pričajo, da odklanjajo vsi resnično narodni krogi vladni načrt volilne reforme in zahtevajo splošno in resnično enako volilno reformo ter pošteno in pravično razdelitev okrajev.

Roko na srce: kdo je danes na Slovenskem pristaš vladnega načrta volilne reforme. Klerikalni poslanci s Šusteršičem na čelu in njih ožji somišljeniki s svojim mobom in socialno-demokratski voditelji, ki so morali svoje narodno mišljenje žrtvovati strankarskemu egoizmu. Drug nihče več, ves drugi narod zahteva splošno in enako volilno pravico, a pošteno in pravično in ogorčeno odklanja infernalni načrt, ki ga je napravila Slovence vedno sovražna vlada v sporazumljenju s slovenskimi izdajalci.

Ko se je sedaj, po končanih parlamentarnih počitnicah, sešel odsek za volilno reformo, se je hitro pokazalo, kako prezirajo klerikalni poslanci voljo naroda in kako zaničujejo srčne prošnje koroških in štajerskih, goriških in tržaških Slovencev in pokazalo se je, da zastopa te želje in prošnje izvenkranjskih Slovencev le en sam jugoslovanski poslanec — dr. Tavčar.

Že dejstvo, da je dr. Tavčar vstopil v odsek za volilno reformo, je skrajno neugodno zadel vse tiste, ki

se pehajo za zmago vladnega načrta. Marksistični kardinal-nadškof cesarske kraljeve socialne demokracije dr. Adler je v svojem listu jezno zaškrilpal z zobmi, višji mojster-tripičnik ljubljanske politične lože „Bisaga in žindra“ dr. Šusteršič je bruhal iz sebe pristni smrad iz pekla — samo zaradi dejstva, da je prišel dr. Tavčar kot zastopnik naprednega jugoslovanskega kluba v odsek za volilno reformo.

Ta jeza je naravna. Rablji in izdajalci, ki se vojskujejo za vladni načrt, se dobro zavedajo, da bo dr. Tavčar v odseku pravi zastopnik v tozadevnih zahtevah edinega naroda slovenskega, zvest izvrševalec ljudske volje, manifestirane na znamenitih shodih, tolmač in branitelj slovenskih interesov. To je dovolj, da se prodane togote, da zabavljajo in psujejo vse zato, ker je prišel v odsek mož, ki ima voljo storiti, kar je mogoče, da se odvrne od slovenskega naroda krivica in nesreča, ki mu preti od vladnega načrta volilne reforme.

Vladni načrt ni le slovenskemu narodu krivičen in škodljiv v nacionalnem oziru, nego je tudi sploh pomankljiv in površen v raznih detajlih ter potreben, da se ga temeljito predela in predrugači.

Dr. Tavčar je začel svoje delo v odseku pri teh detajlih, ker so ti zdaj na razpravi, razume se pa samo ob sebi, da sproži tudi odpravo koroškim, štajerskim in goriškim Slovence storjene krivice, čim se za to ponudi prilika.

V seji odseka za volilno reformo dne 21. septembra je dr. Tavčar opetovano obširno govoril. Najprej pri paragrafu, ki določa posamičnosti reklamacijskega postopanja. Vsakdo ve, kako nedostavno in krivično je bilo doslej urejeno reklamacijsko postopanje. Tudi novi zakon, kakor ga je sestavila vlada, ne obeta nič boljšega. Vse naj ostane pri starem. Dr. Tavčar je odsek opozarjal na te nedostatke, vsled katerih so imeli posebno veliko škodo Hrvatje in Slovenci v Istri, kjer sloni vse italijansko gospodstvo zgolj na sleparstvih pri se-

stavi volilnih imenikov in pri reklamacijskem postopanju. Italijani bi bili v Istri izgubili že celo vrsto svojih pozicij in tudi razmere na štajerskem in na Koroškem, v Gorici in v Trstu bi bile vse drugačne in boljše, ko bi bila zajamčena nepristranska in pravična sestava volilnih imenikov in nepristransko in pravično reklamacijsko postopanje. Z ozirom na to je dr. Tavčar predlagal različna izboljšanja vladnega načrta. Predlagal je, naj sme vlagati reklamacije vsak v volilni občini bivaajoči prebivalec, ne samo volilec, kakor določa vladni načrt; dalje, da mora politična oblast zaslišati tiste osebe, proti katerim so bile vložene reklamacije, dočim so sedaj lahonski in nemški gospodje kar na tucate volilcem krivično vzeli volilno pravico, ne da bi o tem kaj vedelo, in to brez breiskave, zgolj na podlagi nasprotniške reklamacije. Lahi in Nemci so pri tem sleparjenju veliki mojstri in so pri raznih volitvah spravili iz volilnih imenikov na stotine ljudi, ki so imeli volilno pravico. Dotičnik je to izvedel vedno šele potem, ko je bilo že prepozno.

Dalje je dr. Tavčar predlagal, naj se pismene reklamacije lahko vlagajo ali pri deželno knežjem političnem oblastvu ali neposredno pri pristojnem političnem oblastvu, ustne reklamacije pa samo pri deželno knežjem oblastvu in zahteval je, naj se več reklamacijskih slučajev iz enega volilnega kraja poda v eni sami vlogi, ne pa da bi se morala za vsak slučaj podati posebna vloga. Tudi to je važno. Ustne reklamacije so imele doslej pri nasprotnikih to nesrečo, da se ni nihče zanje zmenil. Kjer imajo n. pr. v Istri Italijani kako občino v rokah, je čisto izključeno, da bi se ustne reklacije Slovencev ali Hrvatov vzele v poštev, nasprotno pa so si Italijani kar na debelo izmišljali ustne reklamacije; in na ta način pometali nebroj slovenskih in hrvatskih volilcev iz volilnih imenikov. Garancija, da se bodo ustne reklamacije reševale pravično in da se z njimi ne bo sleparilo, je le ena: če se morajo podajati pri državnih oblastvih, ka-

kor je predlagal dr. Tavčar. A kako bi se delo olajšalo, če bi se lahko sto in še več slučajev podalo v eni sami vlogi, namesto da bi se, kakor hoče vlada, za vsak slučaj morala napraviti posebna vloga, leži pač na dlani.

Naposled je dr. Tavčar na izrečno prošnjo iz Pulja predlagal tudi reasumiranje § 7. in premembo določb glede vojaških gazistov.

Vladnim mamelukom je bil dr. Tavčarjev nastop jako neprijeten, kakor jim je neprijeten vsak predlog, s katerim se hoče zagotoviti čiste in poštene volitve. Klerikalec Gessmann, specialni zaveznik Šusteršičev, je dal temu tudi izraza.

Pri razpravi o § 14., ki govori o legitimacijah za volilce, je dr. Tavčar krepko zavrnil Gessmannovo rekši, da je jako čudna Gessmannova metoda, zaletavati se v člane odseka zato, ker stavljajo predloge za izboljšanje načrta. Nikomur, ki kaj predlaga, se ne sme očitati lahkomišelnost postopanja. Gre se za stvar največje važnosti in pri taki stvari je le dobro, da se odsekovi člani zanimajo tudi za detajle. Tudi na stališče dr. Adlerja, ki bi najraje ves načrt sprejel en bloc, je rekel dr. Tavčar, da se ne more postaviti, nego hoče izpolniti svojo poslansko dolžnost s tem, da vestno pregleda in preišče ves zakon.

V tem smislu je opozoril dr. Tavčar, da se pri doslej rešenih paragrafihih nihče ni zmenil za naslove posamičnih delov zakona, da so ti naslovi del zakona. Predlagal je naj se naslov „O razpisu in o pripravi volitev“ dopolni tako, da se bo naslov glasil „O razpisu in o pripravi volitev ter o oglašbi kandidatur“ in da naj se po § 14. postavi v zakon nov paragraf, ki naj se glasi tako-le:

„Kdor hoče v kakem volilnem okraju kandidirati, mora svojo kandidaturo oglasiti najkasneje deset dni pred volitvijo pri deželnem političnem oblastvu. Podpis kandidatov na oglasilu mora biti overovljen. Oglašene kandidature je takoj javno razglasiti. Glasovi, ki jih pri volitvi dobe kandidatje, ki niso bili oglašeni, so neveljavni.“

Utemeljuje svoj predlog je dr. Tavčar opozarjal, da so različni okrajni neoporekane domene posamičnih strank in da se v takih okrajih lahko prihrani volilcem nepotrebna volitev združena z burnimi prizori, razžaljenji na časti in sploh z vso razburjenostjo.

Predlog je meril na to, obvarovati volilce pred nepotrebnimi razburjenji, ki imajo dostikrat jako neugodne socialne in tudi gospodarske posledice ter jim prihraniti volitve, o katerih se naprej ve, kako bodo izpadle. Otročaji okrog „Slovenca“ menda ničesar ne vedo o volilnih redih v različnih drugih državah, sicer bi ne bili tako kapitalobedasto pisarili o tem predlogu dr. Tavčarja. Angleška je gotovo napredna država. Njena konstitucija je najstarejša na svetu in njen volilni red poleg švicarskega je najvzornjši. In kaj določa angleški volilni red? V okrajih, koder je oglašen v zakonitem roku en sam kandidat in kjer torej ni nobenega protikandidata, izpade volitev in se oglašeni kandidat proglasi za izvoljenega poslanca. Ni-li to pametno? Čemu naj imajo ljudje pota, čemu naj tratijo čas, čemu naj se razvije ves aparat, ki je vendar jako drag, če je en sam kandidat in je v naprej gotovo, da bo samo on izvoljen in nihče drugi. Kdor ne uvidi, da je dr. Tavčarjev predlog dober in hvalevreden, temu ni pomagati, ta pa tudi nima smisla za ljudske koristi.

O postopanju dr. Tavčarja v nadaljnjih sejah odseka za volilno reformo bomo poročali, čim dobimo uradni zapisnik.

Državni zbor.

Dunaj, 25. septembra. Iz današnjega odgovora bramborskega ministra Schönaicha na nujni predlog posl. Hoferja se je pokazalo, da si je posl. Hofer celo afero o žaljivem nastopu polkovnika Dalerja kratkoma izmislil, ker je sicer prišel v vojašnico, a niti nikomur ni izrekel želje, da bi rad govoril

LISTEK.

Zapiski slov. časnikarja.

(Aus bewegten Zeiten. 1895 bis 1905. Lose Blätter von Josef Penizek. Strani 390. Cena 9 K. Založil Karel Konegen na Dunaju.)

Kdor hoče razumeti sedanje stanje političnih razmer v naši državni polovici, mora biti natančno poučen ne samo o dejanjskih dogodkih v zadnjih desetih, oziroma petnajstih letih, nego mora tudi dobro poznati nagibe in smotre posamičnih strank in zlasti tiste osebe, ki so dale vsemu razvoju smer in značaj. To pa ni lahka stvar, zlasti za ljudi, ki niso imeli prilike, gledati za kulise.

Obširna knjiga, ki jo je ravnokar izdal cesarski svetnik Josip Penizek, je v tem oziru največjega pomena ne le za politika, nego sploh za vsakega izobraženca. Penizek je eden najodličnejših slovanskih časnikarjev. Že trideset let živi na Dunaju kot poročevalec praških „Narodnih Listov“ in je bil ves ta čas v najtesnejši dotiki

z različnimi slovanskimi poslanci, posebno seveda s češkimi. Penizek pa ni samo gledal, kaj se godi, kaj delajo poslanci in stranke in različne vlade, on ni samo opazoval in poročal ter kritiziral, nego se je tudi aktivno udeležil premnogih vevlačnih odločitev in pozna torej razmere in ljudi tako dobro in natančno, kakor le malokdo drugi. Imel je vedno ekscepcionalno stališče med slovanskimi časnikarji na Dunaju, vedno je imel dobre zveze z vsemi odločilnimi krogi in vsled tega tudi najboljše, najzanesljivejše in tudi najzanimivejše informacije.

„Aus bewegten Zeiten“ je nekaka zgodovina češke politike za dobo od leta 1895 do leta 1905 in velevažen vir za spoznanje te dobe in v njej merodajnih oseb.

V knjigi so zbrane politične studije iz različnih časov. V ostrih, a pregnantnih konturah so tu orisani Taaffe in Badeni, Gautsch, Thun, Clary, Körber; opisan je Kaizl, ki je bil desna roka Thunova, in opisan Dunajewski, ki je bil deset let desna roka Taaffejeva. Karakterizirani so

Rezek in Dipauli, Rieger in Smolka, Jaworski in Dzieduszycki, Petronio in Hohenwart, Šrom in Waser, Bismarek in Ristić. Cesarju in cesarici sta posvečeni dve posebni poglavji. Vmes se nahajajo temeljite študije o raznih državnih problemih in političnih in narodnostnih vprašanjih.

Knjiga je pisana v elegantnem slogu duhovito in temperamentno in kaže na vsaki strani globoko poznanje vseh političnih problemov in vprašanj ter natančno poznanje oseb.

Tudi razkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani in takratni narodni slavnosti je posvečen krasen članek.

Ne moremo se spuščati v detajle, ker bito bilo preobširno. Na majhnem prostoru se bogata vsebina te knjige ne da rekapitulirati.

Tudi s pikantnimi detajli je Penizek opremil svojo karakteristiko posamičnih oseb. Za zgled naj navedemo nekaj teh detajlov.

V času največjega nasprotja med Avstrijo in Rusijo, to je v času, ko so Bolgari pregnali Aleksandra Bat-tenberga, je naša vojna uprava za-

htevala, naj se hitro zgradi železnica od Marmaros-Szigeta do Stanslava. Takratni finančni minister Dunajewski se je upiral tej zahtevi, češ, da ni denarja. Vsled tega je bila na skrivnem sklicana velika konferenca v cesarski dvorec. S to konferenco so hoteli dvorni in vojaški krogi presenetiti Dunajewskega in ga prisiliti, da odneha. Konferenci je predsedoval cesar. Govorili so vsi mogoči faktorji, zlasti pa sta vojni minister Bylandt-Rheidt in šef generalnega štaba Beck dokazovala, da se mora finančni minister vdati, češ, da ima skrbeti le za denar, drugo da ga ni ne briga. Končno je cesar vprašal Dunajewskega, kaj da misli in ta je mirno rekel: „Wollen Eure Majestät mir nicht zu Ungnaden halten, dass für mich das Muss erst in dem Augenblicke eintritt, in welchem ich die finanzielle Bedeckung habe. Und die habe ich nicht.“ In Dunajewski je — zmagal. To so morali delati obraze poslušalci, ko je Dunajewski rekel: ne — ali pa grem.

Sedanji poljski minister grof Dzieduszycki ni le velik učenjak, od-

lični pisatelj in pesnik ter moder politik, nego tudi posebne vrste čudak. Nekaj časa se je vnmel za Tolstega in tedaj je moral njegov sin spati v hlevu in delati na polju, česar pa se je mladi grof kmalu naveličal. Nekoč je bil grof Dzieduszycki povabljen na dvorni obed. Poljski gospodje so se bali, da pride Dzieduszycki slabo oblečen na obed, zlasti so se bali, da bi prišel v slabih čevljih, kajti Dzieduszycki ne gleda na svojo obleko in nosi izhोजne čevlje. Vsled tega je poznejši galski namestnik Pininski vzel grofa Dzieduszykega v delo in ga zarotil, da se mora lepo obleči in obuti lepe čevlje. Dzieduszycki je to res izpolnil, a ko so njegovi tovariši hvalili njegove čevlje, jim je smehljaje rekel: „Bežite no, saj ti čevlji niso moji, nego mojega — sluga.“

Takih in enakih zanimivosti je v Penizekovi knjigi vse polno. Čitanje te knjige je ne le jako poučno, nego tudi pravi užitek in zato naj bodo ti zapiski toplo priporočeni. F. T.

polkovnikom. Debata o ministrovem odgovoru se je otvorila le zategadelj, da dobi posl. Hofer priliko, vso zadevo še enkrat pojasniti, toda Hofer ni imel nikakih dokazil za svoje obdolžitve, temuč je le trdil, da je oddal ordonancam dve vizitki za polkovnika. Debata je dobrodošla poslancem, ki se pri vsaki priliki radi napsujejo, na pr. grofu Sternbergu in Schumaierju, Glöcknerju itd. Grof Sternberg je izjavil, da se v Avstriji ne sme vprašati, ali je armada dobra, temuč najsvetejša v avstrijski armadi je starost. Naš patrijotizem mora stremeti za tem, da priskrbimo zadostna sredstva za armado. — Potem je govoril še enkrat minister Schönaich, da je zavrnil Hoferjevo očitjanje, ki je rekel, da je polkovnik Daler strahopetnež.

Minister notranjih zadev baron Bienert je odgovarjal na razne interpelacije, med drugimi tudi na interpelacijo posl. Wastiana zaradi postopanja kranjske deželne vlade povodom nameravane turnarske slavnosti v Ljubljani; nadalje na interpelacijo posl. Pitacca zaradi znanih izgrediv na Reki, v Zadru itd. povodom sokolskega zleta. Iz uradnih poročil je dokazoval, da so se v Dalmaciji zadnje čase na obeh straneh godili obžalovanja vredni narodnostni izgrediv, da pa so državni organi postopali pri tem popolnoma nepristransko.

Med vloženimi interpelacijami je omeniti interpelacijo posl. Choca zaradi politične agitacije, ki jo uganjajo nekateri škofje s pastirskimi listi, v katerih že sedaj agitirajo s prižnic za bodoče volitve.

Potem je prestopila zbornica na dnevni red ter nadaljevala razpravo o lekarniškem zakonu. Minister Bienert je razložil stališče vlade napram predlogi ter priporočal, naj se sprejme zakonski načrt. — Proti načrtu je govoril novi poslanec dr. Buchmüller, češ, da je škodljiv lekarnarjem in zdravnikom na delu. Proti je govoril tudi posl. dr. Ellenbogen, nakar se je razprava prekinila.

Prihodnja seja bo v torek.

Odsek za volilno reformo.

Dunaj, 25. marca. Iz včerajšnje odsekov se je popolniti nekatere predloge, ki so bili stavljeni v najboljšem namenu, tudi v prid delavskim slojem, a jih je večina odklonila. K § 17. je predlagal posl. dr. Tavčar: Dan volitve naj bo šole prost dan, tudi uradi naj bodo prosti. Delodajalci so dolžni, dati svojim delavcem za volitev potrebni prosti čas. Prestopke kaznujejo politične oblasti z globo do 100 K. Volilni komisar določi, v katerem jeziku se mora pisati zapisnik. — Posl. Pastor je predlagal, naj se poklic volilnega komisarja ne smatra za častno službo, ki jo bi

moral vsakdo sprejeti. Posebno je proti temu, da bi se tak posel naložil duhovniku, ker v Galiciji se je že zgodilo, da volilni komisari niso bili le tepeni, temuč tudi ubiti. — Pri § 18. je predlagal dr. Tavčar, da ni treba, da bi člani volilne komisije imeli volilno pravico v dotičnem kraju, temuč imenuje tri člane občinski zastop volilnega okraja, ostale tri pa določi volilni komisar. — Pri § 19. pa je predlagal posl. dr. Tavčar, naj volilni komisar pred volitvijo opozori člane komisije, naj izpolnjujejo svojo nalogo vestno brez ozira na svoje strankarsko stališče. V ta namen naj storijo obljubo v roko komisarja. — Pri § 20. je predlagal posl. dr. Tavčar: Volilna komisija sklepa z absolutno večino glasov navzočih komisijskih članov. — Vsi ti predlogi so imeli namen, preprečiti razne strankarske zlorabe, a so bili, žal, odklonjeni.

Dunaj, 25. septembra. Po današnji seji državnega zbora je imel odsek zopet sejo. Po kratki debati je sprejel § 22. ter odklonil vse spremenišne predloge posl. dr. Tavčarja. Posl. dr. Tavčar je nato prijavil vse svoje dosedanje predloge za minoritetni votum. — Pri § 23. ki govori o volilnih legitimacijah, se je razvnela zelo živahna debata. Govoril je tudi minister baron Bienert. Posl. Kaiser je zahteval, naj se vsi spreminjavalni predlogi tiskajo ter razdele med člane.

Jutri ima odsek zopet sejo.

Iz klubov.

Dunaj, 25. septembra. „Slovanska zveza“ je imela danes klubovo sejo, v kateri se je naročilo dr. Šusteršiču, naj v „avtonomij-skem pododseku“ glasuje proti predlogom konzervativcev in sploh proti vsem predlogom, ki merijo na revizijo ustave, pač pa za resolucijo posl. Starzyskega. Glede volilne reforme je klub „z ogorčenjem zavračal“ napade na klub in njegove člane v volilnem odseku; nadalje je klub sklenil, da bo slej kakor dosedaj (potem ne bo mnogo!) deloval, da se uresniči zahteve Slovencev ob severni periferiji.

Nemška napredna stranka se je soglasno izrekla proti pluralnemu volilnemu sistemu in proti Starzyskega predlogu.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 25. septembra. V vasi Kamenici so Kucovlahi umorili grškega metropolita iz Kastorije.

Dogodki na Ruskem.

Lvov, 25. septembra. V Jekaterinoslavu je policijski načelnik razpustil ves oddelek detektivov, ker se je izkazalo, da so tajni policisti provzročili vse rope in umore, ki so se dogajali zadnje čase v Jekaterinoslavu.

Petrograd, 25. septembra. Pri

Bornholmu sta dve ruski vojni ladji ustavili parnik „Skandinavien“ ter ga preiskali. Na ladji so dobili 3000 pušk in mnogo streljiva. Parnik s tovorom vred sta vojni ladji zaplenili.

Varšava, 25. septembra. V guberniji Samara razsaja lakota. Položaj je obupen. Vsled slabe letine nimajo kaj jesti ne ljudje ne živina. Živino prodajajo vsled tega za sramotno nizke cene. Ljudje jedo le trikrat v tednu, vsled česar mro za legarjem. Tudi v gubernijah Kazan in Orel se širi lakota. Orelski nadškof priobčuje v časopisih poziv za milodare duhovnikom in njihovim družinam, ki trpe lakoto.

Dopisi.

Iz Bele Krajine. (Škof v agitaciji). Škof Tone Malaventura se kladi že več kot teden dni po Beli Krajini kot kak Don Quixotte, birmo otroke in agitira za slaboglasno S (stranko) L (ljudskih) S (sleparjev). Na čast temu „vitezu otožnega obraza“ zvonijo zvonovi, postavljajo se slavaloki in šolski otroci hodijo v procesiji pred njega, a Marijine „device“ poklekajo pred njim v cestno blato, kakor bi prihajal odrešenik siromašne Bele krajine — — — A on, Tone, blagoslovja ponižne backe in hvali „zavedno“ belokrajnsko ljudstvo, ki se tako trdno drži svoje duhovščine in svete matere cerkve — — — Nekoliko sličje iz tega agitacijskega potovanja Antona Don Quixotta. V Semiču, ki je najtrdnjša klerikalna trdnjava v Beli krajini, je bilo nekoliko slavalokov, na katerih so bile razobešene raznobarvne zastave — samo narodne slovenske trobojnice ni bilo na nobenem slavaloku! Ne vem, kdo je temu vzrok: duhovščina ali občina? Najbrže oba, ker duhovščini je naša narodnost deseta skrb, a občina je klerikalna in nemškutarska, ker ima dvojezičen — slovenski in nemški — občinski pečat! Slovenska občina ima dvojezičen pečat in narodne trobojnice ne pozna — ali ni to škandal, ki se mora javno obsoditi in, ali Semičarji ne zaslužijo zaničevanja vseh narodno čutečih Slovencev? Slovenske trobojnice sta razobesila na svoji hiši samo gg. Sepaher, gostilničar in Zure, trgovci — ali ta dva nista v klerikalnem taboru. Čast dvojici narodnjakov v Semiču! Slabo je naletel škof v Podzemlju. Ta župnija je v celi Beli krajini (izvzemši mesta Črnomelj in Metliko) najnaprednejša. Župnik je tukaj slaboglasni surovež in neotesanec Jožef Romč, ki živi v prepiru s celo župnijo. Ta katoliški „demokrat“ je kar na svojo pest, proti volji faranov odzvel nadučitelju g. R. Megušarju orgljanje v farni cerkvi zato, ker je g. Megušar odločen naprednjak. Potem je hotel župnik nastaviti posebnega organista, ali proti temu se je vzdignila cela župnija kot en mož in je zahtevala, da se nadučitelju povrne orgljanje. Ker trdoglavi in oblastni župnik nikakor ni hotel reterirati, a odločni kmetje tudi niso hoteli reterirati pred župnikom, katerega vse sovraži, ne sliši se v podzemeljski farni cerkvi celo leto orgljanja. Te posebne vrste župnik — ki je tudi nemškutar, ker ima nemški župnijski pečat — nima v celi župniji niti 10 prijateljev, kar je mogel zapaziti tudi škof pri birmi, ker v Podzemlju niso postavili njemu

na čast nobenega slavaloka in pri vsprejemu so bili samo trije župnikovi backi, nekoliko „devic“ in — šolski otroci. To je bila demonstracija proti župniku, proti škofu in proti klerikalni stranki, katere generalissimus je Anton Don Quixotte. Škof je bil vidno užaljen in njegov dolgočasen obraz je bil močno sličen — kisli kumari — — — Škof je imel celo uro trajajočo politično pridigo. Govoril je o nerazdružnosti zakona in je pozival „krščanske“ moše, naj dajo pri volitvah svoj glas „katoliškim“ kandidatom, ki bodo preprečili, da bi postal zakonski predlog o razdružitvi zakona — postavla. Na žene je apeliral, naj volivajo na svoje moše, da glasujejo za „katoliške“ kandidate, ker drugače: — — — vas bodo vaši moše, ko jim že žrtvujete svojo mladost, lepoto, — moč in svoje devišstvo, zapodili od sebe, ko se vas naveličajo — — — Klerikalna stranka hoče torej babe poslati v volilni boj — — — Kmetje so se iz škofove pridige norčevali, ker pametnega nič povedal ni, četudi je razsajal po prižnici kot kak pijan jesihar. Klerikalna stranka bo imela malo, zelo malo, ali pa tudi nič koristi od škofove agitacije v Podzemlju, ker Podzemelj ni Semič! **Strelec.**

Občni zbor društva „Drava“.

Zadnji občni zbor „Drave“ je pokazal, da so ideje, katere ima ta najmlajša, a najvažnejša narodna organizacija v slovenskem Korotanu, pale na rodovitna tla; zakaj krog njega se je začelo zbirati z največjimi nadami naše slovensko ljudstvo. Komaj pet mesecev obstoji društvo „Drava“ in vendar se je na skromno povabilo v časopisih zbralo krog dvesto udeležencev večinoma kmetkega ljudstva. Prišli so tudi gostje iz Kranjske gore, Trsta, Trbiža in Gorice; samo iz Celovca ni bilo nikogar.

Predsednik je otvoril zborovanje s tem-le nagovorom: Slavni zbor! Odbor „Drave“ je sklical izredni občni zbor, da odloži svoje mandate in izroči društvene posle drugum močem, ker mu v sedanjih razmerah ni mogoče tako delovati, kakor to on sam želi in zahteva društveni namen. Kakor Vam znano, je bil cel odbor „Drave“ telegrafično prestavljen v Trst (Klici: To je terorizem! Kje so naši poslanci?) Naši ljubi želodlarji so si oddahnili; veselja so kar noreli in vpili: „Drava“ je razbita! Veliko je bilo njihovo veselje, ker vedo bolj ceniti pomen „Drave“ kakor mi sami (Klici: Res je!) Naši nasprotniki dobro vedo, da je konec njihove krutovlade na Slovenskem Korotkem, ako jim iztrgamo mladino iz njihovih nenasitnih žrel. Svoje na duhu in telesu krepke mladine pa jim nikdar ne prepustimo brez boja. Današnje zborovanje jim bodi odgovor, da so se naši Grmančki zelo vračunali, ako mislijo, da so s preselitvijo slovenskih uradnikov ubili društvo „Drava“. Nasprotno: našli so se novi delavci in stari ostanemo še dalje na krovu. Namen „Drave“ je tako plemenit — a vendar lahko dosegljiv —, da je sveta dolžnost vsakega Slovence pristopiti temu društvu kot član. Naši slovenski fantje gredo se učiti rokodelstva in trgovine v nemško-nacionalna mesta v dobi, ko so najbolj sprejemljivi za politične nazore. Mojstri in njihovi tovariši jih spravijo v nemška društva, to se pravi: vržen je v sovražno žrelo in izgubljen za narod slovenski. Ko po-

stane samostojen, je najhujši nemški agitator. Tej narodni nevarnosti na Korotkem pa najuspešnejše odpomremo, ako preskrbimo mladini učna mesta pri dobrih slovenskih ttrdkah. To je en del našega dela. Nič manj važna je skrb za mladino, ki se uči v srednjih in narodnogospodarskih šolah (trgovska, obrtna, kmetjska, gospodinjstva šola, mlekarški tečaj i. t. d.). „Drava“ je torej zasnovana na široki podlagi, treba je samo še energičnega dela na zunaj; saj društvo je zdaj na trdni podlagi tako, da se ni več bati za njegov obstoj in to tem manj, ker so naše rodoljubne težnje odkritih prijateljev med slovenskim sokolstvom in inteligenco. Nadejam se, da bode novi odbor krepko zastavil svoje sile v tej smeri narodu v korist — sovražnikom pa v strah. (Burni živio klici).

Po poročilu tajnika in blagajnika je predlagal revizor g. Katnik iz Brnice odboru absolutorij, nakar je občinstvo priredilo odboru burne ovacije. Seja se je prekinila za deset minut. Med tem so zasvirali vrli tamburaši iz Brnice „Naprej zastave slave“, moški zbor tržaške podružnice „slovenskega omizja v Beljaku“ pa je zapel „Morje“.

Pri drugi točki dnevnega reda (volitve) se je oglašil k besedi gosp. Mihajlo Rostohar in govoril približno tako-le:

„Dragi rojaki! Žalostno mi je postalo srce, ko sem slišal, da so najboljše moči društva „Drava“ prestavili na južno mejo slovenske zemlje. Skrbelo me je, kaj bode z mladim društvom, ki je komaj začelo živeti, skrbelo me je tembolj, ker so se naši nasprotniki že tako zmagovalno posmehovali, misleč, da je za vedno konec narodnemu delovanju v beljaškem okraju. Veselili so se naši pan-germani nad dozdevnimi razvalinami „Drave“, ki jim tako globoko leži v žolodu. Umejemto do njihovo veselje. Drava je silna voda: morali se jo že večkrat piti (buren smeh) in marsikak most je odnesla seboj. Ta silna voda pa hoče biti tudi naša „Drava“, ki bode delala po Korotkem še mnogo „vode“ in marsikateri nemški most do Adrije jim bo podrla. Mora biti tako in bode, ako le hočemo. Treba je pred vsem, da dobi društvo znova krepke moči v odbor. Še imamo vestnih, vztrajnih narodnih delavcev, ki bodo posvetili svoje delovanje slovenski mladini. Slovensko omizje se je v kratki dobi znova okrepilo, tako, kakor da bi se ne bilo ničesar zgodilo. Pristopili so drugi Slovenci, katerih pa sovražna birokracija nima pod svojo oblastjo. Reorganiziralo se je „omizje, in upati je, da bode na novi podlagi še bolj napredovalo. Da pa slovensko omizje tako krepko napreduje, to je v veliki meri zasluga njegovega starosta, častivrednega našega rodoljuba župnika, Trunka. Njegova osebnost nam je porok, da bode slovenstvo v Beljaku napredovalo. Ne morem si misliti spretnjšega predsednika društva „Drava“ kakor bi bil ravno on. Gotovo govorim iz srca vseh navzočih, ako predlagam g. J. Trunka predsednikom društva „Drava“. (Živio in slava-klici.)

G. Trunk, burno pozdravljen, je govoril približno tako-le:

„Častiti zborovalci! Za laskave besede predgovornikove se prav iz srca zahvaljujem. Prijetno sem iznenaden, ko vidim, da so bile besede mojega cenjenega predgovornika obenem izraz vašega mišljenja. Kako

Dalje v prilogi.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XV.

Nikolaj Kolovski je imel v Kamniku dva vohuna, ki sta mu vestno poročala, kaj se godi v taboru njegovih sovražnikov. Vest, ki sta mu jih pošiljala zadnji čas, so ga že močno vznemirjale. Vzlic vsem svojim naporom še ni mogel Nikolaj zbrati take vojske, da bi se upal z gotovostjo zmage lotiti nasprotnikov, vohuna pa sta mu poročala, da se trudijo Kamničanje na vso moč, da bi še v zimi prišlo do odločilne bitke, in poročala sta mu tudi, da zna biti armada Kamničanov in njihovih zavznikov dosti večja, kakor Nikola-jeva armada.

Končno sta vohuna poslala še vest, da so imeli vsi s Kamničani združeni plemiči v mestu posvetovanje, katerega se je udeležil tudi proslavljeni junak, še nikdar premagani velikaš Gašpar Khisel in da so sklenili, iti nemudoma v boj proti Nikolaju Kolovškemu. V poročilu je bilo tudi rečeno, da je vse to sad nemurnega prizadevanja Krvosrdovega.

To poročilo je delalo Nikolaju Kolovškemu največje skrbi. Zavedal se je, da pred spomladjo ne bo kos kamniški vojski in da zna bitka v zimskem času biti zanj najusodnejšega pomena.

Kako dobro in srečno je bil vse pripravil. Čez zimo bi bil preskrbel živil, orožja in denarja za novo vojno; na spomlad bi bili prišli plemiči-zavzniki s svojimi četami, prišli že zaradi pomanjkanja živeža in denarja in tedaj bi Nikolaj udaril na sovražnike in jih uničil.

In v sanjah je Nikolaj dostikrat videl sliko, kako prijezdi kot zmagovalec sredi svoje vojske v Kamnik, kako se mu pokloni cesarjev odposlanec in mu ponudi vojvodsko krono, in videl se je tudi v Ljubljani v sijajnem spremstvu, ko s krono na glavi zavzema svoje novo mesto.

Zdaj pa ni bilo več časa za take sanje. Zdaj — to je Nikolaj dobro vedel — je bilo od izida ene same bitke odvisno vse, kar je pridobil in pripravil tekom dolgih let in zato je nemudoma storil vse, da še to pot prisili srečo, da mu ostane zvesta.

Razposlal je nemudoma sle k vsem plemičem, ki so mu bili obljubili svojo podporo in pozval jih je,

naj se takoj zbero in naj pripeljejo seboj kar morejo največ moštva.

Že čez dober teden se je začel kazati uspeh tega poziva. Sicer je mnogo plemičev sporočilo, da jih ne bo, a nekateri so se le odzvali in storili kar so mogli, da bi zbrali čimveč vojaštva.

Kmalu so začele čete prihajati na Črnelo, kmalu jih je bilo zbranih toliko, da so morali v naglici zgraditi zanje posebne koče. A tudi v Kamnik so dan na dan prihajale nove čete z vseh strani in prišel je tja z veliko četo tudi Gašpar Khisel ter prevzel poveljstvo vse kamniške vojske. Vse te čete so puščale druga drugo v miru. Priprave za veliko bitko so se delale, kakor priprave za kak dvoboj, ko se nasprotnika šele spoprimeta, kadar je vsak na svojem mestu.

Oba sovražnika sta varovala svoje vojaštvo in nista hotela v malih bojih izrabiti svojih moči. To je kazalo, da se pripravlja boj na življenje in na smrt, boj do uničenja.

Da hočejo sedaj tudi Kamničanje postopati s tisto brezobzirno neusmiljenostjo, kakor je doslej postopal Nikolaj Kolovski, se je kmalu pokazalo.

Nikolaj je bil poslal pet mož na skriten kraj blizu Kamnika, da bi

prevzeli poročila njegovih dveh kamniških vohunov. Slučaj je nanesel, da sta Bernard Sternberg in Krvosrd z malo četo zajela te Nikolajeve odposlance. Sternberg je naročil Krvosrdu, naj odpravi jetnike v Kamnik, toda Krvosrd je to le deloma izpolnil. Prišedši do kamniških vrat, je dal vseh pet jetnikov obesiti na mestni zid, kakor bi hotel s tem pokazati, kako usodo so Kamničani namenili Nikolaju Kolovškemu in celi njegovi armadi. Zaradi tega sta se Krvosrd in Bernard Sternberg trdo spoprijela in se razšla kot neprijatelja, ali obveljal je le nazor Krvosrdov, da je sovražnike brez usmiljenja ugonobiti.

Sneg je bil zapadel visoko in zima je pritiskala z vso silo, ko je Gašpar Khisel popeljal kamniško vojsko na odločilni boj zoper Nikolaja Kolovškega, ki je bil svojo vojsko utrdil med gradovi Črnelo, Volčji potok in Čemšenik in sklenil, da tu počaka na napad sovražnikov. Nikolaj je dal okrog svojih postojank napraviti čvetero vrst nasipov, tako da bi morali sovražniki zavzeti vsak nasip posebej, predno bi prišli do gradu. Seveda je bil grad še posebno utrjen in zavarovan.

Kamniška vojska je šla z zavestjo

v boj, da bo sicer krvav in da bo zahteval mnogo žrtev, a končno da jim prinese popolno zmago in deželi toli zaželjeni mir. Kakor sta pa pri obleganju Mengša imela Pyrso in Sternberg premalo poguma in preveč preudarnosti, tako je zdaj Gašpar Khisel imel preveč poguma in premalo preudarnosti. Prej je vsak odločilen korak Kamničanov zadrževal izredni strah pred grozovitim Nikolajem, zdaj jih je neomejeno zaupanje do Gašparja Khisela zapeljalo v brezmejno prešernost. In ta jih je pogubila.

Burja je brila čez ravni, ko je Gašpar Khisel pripeljal kamniško vojsko pred Črnelo in Nikolaju je postalo tesno pri srcu, ko je videl, da je kamniška vojska dosti močnejša kakor njegova. Nikolaj je imel komaj 300 mož na razpolago, kamniška vojska pa je štela nad 500 mož.

Kamničanje so prikoralili v treh skupinah. Srednjo skupino je vodil Gašpar Khisel sam in je na veliko presenečenje Nikolaja Kolovškega začel takoj boj. Nikolaj je mislil, da se Kamničani utabore pred gradom in da ga bodo oblegali in poskusili izstradati, dočim se je bil Gašpar Khisel odločil za takojšnje bojevanje.

(Dalje prih.)

se mogel braniti v tem položaju predsedniškemu mestu, zlasti ker vidi, da me ključje narodne dolžnosti dela. Prevzamam rad to častno mesto. Zavedam se v polni meri te odgovornosti, obilnega dela; pa ker vem, da bode posvečeno vzvišenim narodnim smotrom, ga rad prevzamam. Bog, da bi bil zdrav! Da dam raz svojemu prepričanju, moram javiti, da bode društvo „Drava“ le kratko dobro napredovalo, če ostane njegov duševni oče, t. j. g. Rostohar, tudi nadalje njegova desna roka. Kot krstni botev društva vem, kaj mi je bil predgovornik do sedaj — to nam ostane še zanaprej!

Nato so bili voljeni še ostali odborniki z vzklikom. Pri tretji točki dnevnega reda (predlogi in nasveti) je govoril g. Mihajlo Rostohar v daljšem govoru pomen društva „Drava“ za slovenstvo sploh in na Koroškem posebej. Mladina je rodovitno razorana, ki čaka narodnega semena, iz katerega naj izraste kultura slovenskega naroda. Po Slovenskem se kriva pod krinko kulture sovražnik, javlec in kadar le more, vrže na to živjo plevel potujčevanja. Mnogo človeki je že zasejal, mnogo slovenke deca nam je že ugrabil...

Kot narodna straža proti temu jejalu stoji na severu naše društvo, da povem jasno: „Drava“ je naša večerna marka proti Súdmarki in če do na Slovenskem tega ne umeva, pa pač žalostno. Vsak pravi Slovenec mora biti član „Drave“. Po vsem Slovenskem naj se zasnuejo podružnice naše severne straže po vzgledu rojakov v Trstu. Kdor hoče narodno delovati, lahko to stori brez bobnečih besedi, brez formalitet. Ne bi bilo upravičeno trditi, da se na Slovenskem ne dela; toda pri nas se opraviča mnogo nepotrebnega, brezplodnega dela, glavno narodno delo pa zanemarjamo. Rodoljublje! vsi vaši napori, vsi dalekosežni načrti za bodočnost naroda — ve veljajo nič, ako ne ljubite slovenske mladine. Vi se trudite za lepšo bodočnost naroda — za plodonosno žetev na jesen, pa zanemarjate poglavitno delo — setev. Ako hočemo kdaj žeti, moramo najprej sejati. Ta setev pa je narodna vzgoja slovenske mladine. In kako mi vzgajamo svojo mladino? Dajemo je v ponemčevalnice, v nemške rodbine, v nemška društva in govorimo posebno radi nemško z njo. Samo kadar jo zmerjamo, govorimo v materinski. To je sramota. Posledice tega ravnanja se že danes pojavljajo: sicer zavedni Slovenci se sramujejo govoriti materinski jezik, ker ne znajo gladko slovenski. Tukaj moramo zastaviti najprej svoje sile; slovensko deca v slovenske šole v slovenske rodbine, v slovenska društva in slovenski jezik mora postati v resnici naš običajni jezik. — Govor je segal vsem navzočim globoko v srce. Stavilo se je še z drugih stani več predlogov in nasvetov, ki so bili vsi sprejeti. Po kratkem odmoru je starosta „tržaškega omizja beljaških Slovencev“ pozdravil zborovalce v imenu koroških Slovencev v Trstu in naznanil, da je tržaška podružnica narasla v teku enega meseca že na 40 članov. Obljubila, da se bode podružnica vedno čutila kot prava posestrima. Gospod Zorec je v vznešenih besedah slikal sijajno preteklost koroških Slovencev in pozivljaj kmetstvo ljudstvo, naj se neustrašeno bori za svoje stare pravice. V istem smislu sta govorila prav poljudno gg. Roblek in Zupančič.

V lepem govoru je pozdravil zbor g. dr. Tičar. Mi Gorenjci, je rekel, stojimo z Vami, koroški bratje, solidarno vedno in povsod (živio klici). V kratkem se bode podrla stena, ki nas je dosedaj ločila. Takrat smo vaši stalni gostje na Koroškem. Mi dobro umevamo vaš gigantski boj in cenimo ga, ker vemo, da s Koroško stoji in pade tudi naša divna Gorenjska. Društvo „Drava“ bode ta boj za narodni obstoj znatno podkrepilo, zato želimo, da bi se krepko razvijalo. Obljubljamo, da bomo Kranjskogorci vaši zvesti sodelavci in podporniki. — Tamburaški zbor je nato zasviral „Hej Slovani“ in vse občinstvo je navdušeno pelo to vse-slovensko himno. Mogočeno je orila slovenska pesem čez dobrih lepe slovenske zemlje in oznanjevala narodnim zaspancem in nasprotnikom, da vstaja slovensko ljudstvo za svojo staro pravdo.

Po končanem zboru se je razvila živahna prosta zabava in razlegala se je slovenska pesem, da „Još Koroška ni propala!“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. septembra.

— **Odločni nastop dr. Tavčarja v odseku za volilno reformo** v prilog izvenkranjskim Slovincem je spravil naše klerikalce v veliko zaganjanost. Dr. Tavčar je bil v odseku za volilno reformo v prilog izvenkranjskim Slovincem je spravil naše klerikalce v veliko zaganjanost. Dr. Tavčar je bil v odseku za volilno reformo v prilog izvenkranjskim Slovincem je spravil naše klerikalce v veliko zaganjanost.

z vladno volilno reformo slovenskemu življu na mejah, so se vsi izvenkranjski Slovenci izrekli odločno za to, naj slovenski poslanci porabijo vsa sredstva, ako treba, tudi obstrukcijo v to, da preprečijo vladno volilno preosnovo, ako se iz nje ne izločijo krivice, ki bi se iz nje zadale Slovincem. Dr. Šusteršič in njegovi tovariši so se za vladni načrt tako zelo angažirali, da ne morejo zlahka nazaj. Zato jim je silno neprijeten klic med narodom po obstrukciji. Iz tega neprijetnega položaja so se mislili spretno izviti na ta način, da bi javnost slepili z zatrdilom, da bi se bili prav radi ravnali po navodilih, danih jim od izvenkranjskih Slovencev, a da so bile razmere v odseku take, da se absolutno ni moglo ničesar doseči, še manj pa z obstrukcijo preprečiti tok odsekovih razprav. V prijetni nadi, da se jim bo ta načrt posrečil, so se zibali v prijetnem prepričanju, da ne bo nikdo več motil njihovega miru in sanjali so že o tistih nagradah, ki so jim obljubljene za zasluge, ki so si jih pridobili, da se volilna reforma, takšna kakor so jo sestavili Nemci in vlada, srečno spravi pod krov. V tem razpoloženju je seveda Šusteršiča in njegove kumpane zadel komunikativni silnega odbora narodno-napr. stranke, v katerem se dr. Tavčarju naroča, naj prične v volilnem odseku z obstrukcijo, in se pozivlja tudi ostale slovenske poslance, naj se v interesu skupne narodne stvari pridružijo dr. Tavčarju, kakor strela iz jasnega neba. Začutili so, da bo njihovo hinavsko, izdajarsko postopanje v zadevi volilne reforme razkrinkano pred vso slovensko javnostjo, ako se ne odzovejo kategoričnemu pozivu vsega naroda, naj odločno, eventualno z obstrukcijo nastopijo proti vladni volilni reformi. Tega pa ne morejo storiti kot plačani vladni hlapci. „Naprej ne vem, nazaj ne smem,“ s tem je točno označen njihov mučni sedanjí položaj. Zato se oklepajo sedaj klerikalni junaki vsake bilke, da bi se rešili iz zagate, ali vsaj prikrili svojo veliko zadrego. Ker niso našli nobene druge rešilne vejice, so se spravili na komunikativni odbor narodno-napredne stranke ter jeli o njem na dolgo in široko razpravljati v „Slovenca“ z namenom seveda, da bi s tem odvrnili pozornost od sebe in od svojega postopanja v odseku. Da si pa „Slovenec“ in njegovi gospodarji ne bodo preveč belili glav glede komunikeja, jim povemo, da je izvrševalni odbor narodno-napredne stranke v svoji seji v četrtek soglasno sklenil v imenu stranke inega vodstva dati dr. Tavčarju neomejeno pooblastilo, da stori vse, kar mu je mogoče, in da se poslužuje, ako se mu zdi potrebno, tudi obstrukcije, da doseže izboljšanje vladne predloge o volilni reformi in odpravo krivic, ki se hočejo s to preosnovo zadati Slovincem. Obenem se je izvrševalni odbor narodno-napredne stranke obrnil na dr. Šusteršiča in dr. Ploja in jih v interesu dobre narodne stvari pozval, naj se v svrhu izpolnitve zahtev koroških, štajerskih in primorskih Slovencev sporazumeta z dr. Tavčarjem in z njim skupno postopata. Izvrševalni odbor je torej dal dr. Tavčarju absolutno pooblastilo, da lahko obstruira. Komunike je bil v toliko napačno stilizovan, ker je bil pisan tako, kakor da bi dr. Tavčar smel začeti boj le v slučaju, ako se mu pridruži tudi Šusteršič in Ploj. Sobotna notica o komunikeju je bila torej samo korektura napačne stilizacije. Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je potemtakem a priori že sklenil dati dr. Tavčarju neomejeno pooblastilo, postopati v odseku tako, kakor se mu zdi potrebno. Da se je obenem obrnil tudi na ostale slovenske odsekovne člane, je to samo dokaz, da je pustil vse strankarstvo na strani in da so ta njegov korak vodili samo najčistejši rodoljubni nameni. Da-li se bosta na ta poziv ozirala Ploj in Šusteršič, ne vemo. To je njihova stvar, za katero bosta odgovarjala sama pred narodom. Mi nečemo varati nikogar! Prav dobro vemo, da bo dr. Tavčar sam težko kaj dosegel v odseku, takisto smo pa tudi trdno prepričani, da bi si slovenska dalavost s skupnim

nastopom v odseku v zmislu zahtev izvenkranjskih Slovencev priborila toliko veljave in ugleda, da bi se vlada čutila prisiljena, vsaj v glavnih točkah ugoditi zahtevam Slovencev. Ako se to v sedanjih razmerah ne bo zgodilo, zadene krivda edino Šusteršiča in Ploja! A da jima bo narod to njihovo brezdomovinsko postopanje v pravem času pošteno poplačal, o tem sta lahko prepričana! Saj še ni vseh dni večer!

— **Ustanovno zborovanje „Slovenske neodvisne napr. stranke za Stajersko“** bo v nedeljo, dne 30. t. m. ob eni popoldnev v mali dvorani „Narodnega doma“ v Celju.

— **Neodvisna stranka na Štajerskem**, katere se „Slovenec“ tako silno boji, je stopila v življenje in je jela razpošiljati svoj program, naslovljen „Štajerski Slovenci, kaj hočemo!“ Pod programom so podpisani: J. Šinko, posestnik, tržan in župan v Središču, Benjamin Kunej, posestnik in tajnik v Brezicah, dr. R. Karba, zdrav. na Vranskem, Jože Zdolšek, posestnik na Ponikvi, Rudolf Vrabl, učitelj na Vranskem, Fran Štupica, c. kr. notar v Št. Lenartu v Slov. Gor., Rad. Škoflek, nadučitelj v pokoju v Vojniku, Blaž Urleb, pos. in župan v okolici Št. Jur. ob j. ž., Ivan Pleskovič, rač. vodja br. skladišnice v Trbovljah, Dominik Majcen, rudar in tajnik „Delav. podp. društva“ v Hrastniku, dr. K. Chloupek, zdravnik v Ljutomeru, Vekoslav Spindler v Celju.

— **Narodnonapredna zmaga.** Pri občinski volitvi na Erzelyu pri Vipavi, dne 20. t. m. je zmagala narodnonapredna stranka brez vse agitacije v vseh treh razredih.

— **Slovensko liberalstvo.** Pod tem naslovom piše v Chikagu izhajajoče glasilo svobodomiselnih Slovencev v Ameriki „Glas Svobode“ med drugim tudi to-le: „Slovenski narod je klerikalen, ali tako zabit kakor je tirolski ali gornjeavstrijski, pa ni. Naša domovina se nahaja med izobraženimi narodi, ki so sovražniki katoliške duhovščine. Naši ponemčenci in lahoni v naših mestih ne bodo nikdar klerikalni. Mestni prebivalci imajo tiste gospodarske težnje. Liberalizem je še močan v naših mestih in slovenski je otrok tistih razmer, kakor nemški. Slovenski liberalizem ima v „Narodni tiskarni“ in v listu „Slovenski Narod“ veliko moč. Toliko denarja ne zbere dolgo niti kaka socijalna stranka, da bi mogla izdajati tak list. Če bi naši narodni nezadovoljniji le edino to tiskarno in ta list imeli pred očmi, bi morali vedeti, da ne ustvarijo tako lahko tak fond in tak časopis. Nad 30 let se je delalo, plačevalo, da se je to doseglo. Zabavljati je lahko, napraviti pa ne. Ravno zabavljati najmanj store, da bi se popravilo, kar baje v stranki ni prav. Seveda je dosti takih zabavljavev, ki bi bili radi sami voditelji, pa so za več peči prenikli. — „Vedno teži k celoti in če ne moreš sam postati celota, pridruži se kot službujoč del celoti“ — tega ne poznamo Slovenci. Imeli nismo doslej druge organizacije, kakor ono graščakov, duhovnikov in državnih uradnikov, in smo izredili malo vodilnih mož — in tako se pač lahko grizemo med sabo. — Liberalna stranka je na Slovenskem potrebna, ker socijalna demokracija še nima pravih pogojev življenja in liberalstvo bo napredovalo tudi na kmetih. Socijalni demokrati moramo biti zadovoljni, da je ta mogočnost dana, ker z nami bi bili v takih razmerah duhovniki skoraj gotovi. Duhovniki in nekateri naši posvetnjaki se motijo, ako mislijo v 48 urah ustvariti stranko, ki ne bo farška, ne liberalna, ne socijalistična. Tudi na Hrvaškem prihaja vidno na površje, kar se zove liberalizem, socijalizem. — Ako se ta prikazen vpoštevata, potem je upati, da pridemo do zedinjenja z južnimi Slovani v vseh ozirih, tudi politično, in potem pridemo do literarno enotnega jezika. Slovenci kot narod nimamo velikega pomena, pač pa velik pomen kot člani bodoče jugoslovanske celote. Lev pogledu na to ima smisel, da se branimo potujčevanja. Tako torej ni še treba slovenskim liberalcem pobešati glav. Veliko delo so storili v okviru sicer malega naroda in za ves slovanski jug. V tem oziru mora tudi vsak pošten socijalni demokrat z njimi sodelovati, ker socijalna demokracija pride do življenja le čez mrtvo organizacijo katoliškega duhovenstva, ki je danes med neomikanimi narodi še velikanska moč.“

— **Izgredi v Črnem vrhu pri Idriji.** V soboto so navali, kakor se nam poroča, člani v konkurzu se nahajajoče „Mlekarske zadruge“ na hišo bivšega načelnika Vidmarja ter metali v hišo kamenje in polena. Najbolj razjarjene so bile baje ženske, ki so se posebno odlikovale pri naskoku na hišo. Končno je morala intervenirati žandarmerija, ki je aretovala več oseb, ki se niso hotele pokoriti odredbam orožništva. — Pričakujemo o stvari natančnega poročila!

— **Odlikovanje.** Ant. Gradišek, gozdar pri knezu Windischgrätzu, je dobil častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje.

— **Shod političnega društva „Edinost“ v Trstu.** Našemu poročilu je še dodati, da je predsednik shodu, dr. Slavik, presrečno pozdravil zastopnika istrskih Hrvatov prof. Mandića, kateremu so zborovalci priredili iskreno ovacijo.

— **Pozor!** Dotičniki ki so bili dne 25. avgusta t. l. v Št. Jakobu v Rožu povodom narodno-radikalnega izleta na tamošnji pošti pri kupovanju znamk od poštarice insultirani in žaljeni — ko so odšli iz poštnega urada, izgovorila je namreč sledeče besede: „Diese Lausbuben kommen aus Krain und wollen da provozieren,“ besede, ki jih potrdijo zanesljive priče — dotičniki naj takoj prijavijo svoje naslove, „Prosveti“ v Ljubljani, da se v tem oziru store vsi nadaljni potrebni koraki.

— **Poučna verska predavanja** bode zopet prirejal gosp. Anton Chráska. Prvo tako predavanje bo v petek, dne 28. t. m. ob osmih zvečer v dvorani g. Vosperniga na Turjaškem trgu št. 1. Predmet: Cerkev in država. Vstop je vsakomur prost.

— **Češki krožek „Prosvete“** ima svoje konverzacijske sestanke tudi med šolskim letom, in sicer v ponedeljek, sredo in petek od 6. do 7. ure zvečer v društveni sobi v „Mestnem domu“. Vabljeni so tem potom vsi, ki se zanimajo za češčino, da se priglase za člane krožka v „Prosveti“ ob gori navedenem času. Vodil bo krožek mesto odsotnega dosedanjega voditelja iz posebne prijaznosti član „Česté obce“ ljubljanske.

— **„Dijaški zbor“ v „Glasb. Matici“.** Pouk v moškem zborovem petju se tudi letos otvori v „Glasbeni Matici“ in bo prva skušnja v četrtek, dne 27. septembra ob polu sedmih zvečer. Zajedno bo takrat nadaljno vpisovanje. Poučeval bode g. konc. vodja Hubad.

— **„Na praznik“** je naslov oljnate slike gospoda akademičnega slikarja Maksima Gasparija, ki je razstavljena v Schwentnerjevi izložbi. Reči moramo, da je to eden izmed najodličnejših umotvorov, kar jih je ustvaril dosedaj nadarjeni umetnik. G. Gaspari, ki ima dar zlasti za kompozicijo, je podal ljubeč, krasen žanr, tri deklice, ki gredo kramlajoč po poti iz cerkve. Lepa narodna noša jih odeva, lesketajoča se v razkošju barv, na obrazih — čistih slovenskih tipih — jim plava praznična radost, tisto deključje veselje, polno življenja in spomladni. Za njimi se vzdiguje hrib in na vrhu se dviga starodavna cerkva proti nebu, tam kjer se dotika nebo gorskega slemena se režejo iz modrine kosate krone dreves. Ta krajina je tipična za Gorenjsko; človek je prepričan, da je videl nekoč že tak kraj, pa sam ne ve ravno kje. Ali Gasparijev umotvor ni le na zunan naš, slovenski, Gaspari ni le vporabil na sliko nekaj najlepših, originalnih narodnih noš, položil je v vsjo sliko nekaj duševno narodnega, nekaj tiste umetnosti, lepe in velike, ki je našla med Čeni svojega apostola v Upriki, med Španci v Zuloagi. Kako lepa struna duše slovenskega dekleta zveni iz ljubke skupine, ki jo obdaja čar slovenske zemlje. — Občinstvo opozarjamo na to Gasparijevo delo, čujemo pa tudi, da je slika naprodaj.

— **Zastopnik znane tvrdke Nikolčič**, ki ima v zalogi krasne slike iz hrvatske zgodovine in iz jugoslovanskega življenja, se mudi nekaj dni v Ljubljani. Kdor si hoče okrasiti svoje stanovanje z lepimi slikami, naj si jih kupi pri tej tvrdki. Slovenci podpirajte s svojimi naročili domače slovenske tvrdke ne pa tujih nemških.

— **Sprememba voznega reda na držav i železnici.** Z dnem 1. oktobra 1906 stopi v veljavo na progi

Trbiž-Ljubljana nov zimski vozní red za leto 1906./07. Glavna prememba dosedanjega voznega reda obstoji v tem, da izpadeta doslej v prometu stoječa nočna vlaka št. 1717 in 1718. Namesto nju se stavlja vsak dan v smeri Trbiž-Ljubljana v promet vlak št. 1719, ki je vozil doslej samo ob nedeljah in praznikih (odhod iz Trbiža ob 8. uri 49 minut zvečer, prihod v Ljubljano ob 11. uri 34 minut ponoči) ter v nasprotni smeri novi vlak št. 1718 (odhod iz Ljubljane ob 7. uri 35 minut zvečer, dohod v Trbiž ob 10. uri 52 minut ponoči). Vozni red vlakov, ki odhajajo iz Ljubljane ob 7. uri 10 minut zjutraj, ob 11. uri 30 minut popoldne in ob 4. uri popoldne in ki prihajajo v Ljubljano ob 11. uri 15 minut popoldne, ob 4. uri 30 minut popoldne in ob 8. uri 40 minut zvečer, ostane neizpremenjen. Vsi ti vlaki bodo imeli direktno zvezo s Trstom in Celovcem. Na kamniški železnici in na dolenskih progah ostane v veljavi dosednji vozní red.

— **Posestniki žrebcev**, ki hočejo v prihodnji spušalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitje tujih kobil, morajo zglastiti te svoje žrebce najpozneje do 1. decembra 1906 pri političnem okrajnem oblastvu, v čigar okolišu se nahaja stajališče žrebčev. Dovoljeno je zglastilo izvršiti pisмено ali ustno; obenem pa je naznaniti ime in priimek, potem stanovališče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčev. Za žrebce sploh pod štirimi leti in za noriške žrebce pod tremi leti se ne dajejo dopustila za spuščanje. Kje in kdaj bode izborna komisija zglašene žrebce pregledovala in zanje dajala dopustila, se da ob svojem času na znanje.

— **Zlobna tiča.** Franc Kucler in Franc Žerovnik z Viča sta 16. t. m. na Glincah v zlobnosti napravila na več krajih veliko škodo z razbijanjem šip, lomljenjem raznih stvari itd. Kuclerja so izročili dež. sodišču kot glavnega krivca.

— **Tatinski cigani.** Trije cigani, cigan in dve ciganki, so prosili v Babni gorici v ljubljanski okolici posestnikovo hčer Ano Habjan za mleko. Ko je ta njihovi prošnji šla ustreč, ukradli so v sobi srebrno žensko uro, verižico, brožo in 6 K denarja ter odšli. Habjan je potem dobila vse to nazaj, ko je ciganom povedala, da jih primejo žandari. Isti cigani so na Ježici ukradli Tereziji Zupan sedem svilenih in dva volnena naglavna robca ter dva kg masti.

— **Kamen priletel v okno vlaka.** Kot oreh debel kame je priletel v soboto v vlak, ki je vozil mimo Svetja pri Medvodah. Razbita je ena šipa.

— **Tovarniška šola v Goričanih.** Tovarna za papir in lesne izdelke v Goričanih pri Medvodah je ustanovila za šolobvezne otroke svojih uslužbencev šolo, ki jo zdaj obiskuje 20 dečkov in deklic. Za učiteljico je nastavljena gđ. Amalija Schitnig iz Ljubljane.

— **Iz Moravc.** Kakor izvabi topla vigrad okornega medveda iz dupline, tako lezejo sedaj na naš klerikalci pred volitvami. Oživeli so, ker jim gre za kožo. Kako so že agitirali pred par leti! Krmarji in trgovci so se v agitaciji kar skušali med sabo, a črni gospodje so prekosili vse. Kakor je bilo takrat, tako bo tudi sedaj. Klerikalci bodo agitirali na vse kriplja podnevu in ponoči. Kaplani, kurati, trgovci in krmarji si bodo brisali od agitacije znojne kaplje. Morda jim pridejo pomagat še celo Danicariji in razne gospodične. Naš farovž se bo pri tem delu gotovo najbolj odlikoval. Med vsemi se bo farovž odlikoval, kakor se je odlikoval tudi na dan Vegove slavnosti. Iz vseh drugih poslopj so vihrale krasne, nove trobojnice, iz župnišča pa raztrgane in tako umazane, da se barva ni niti več razločila. Najbrž so bile oguljene zastave simbol, v kako žalostnem stanju je sedaj pri nas črna klica.

— **Akad. fer. društvo „Prosveta“ v Ljubljani** priredi v nedeljo, dne 30. t. m. v prostorih hotela „Razor“ v Kranjski gori ljudsko veselico ob priliki otvoritve svoje XIV. ljudske javne knjižnice. Spored: Nagovor in otvoritev ljudske javne knjižnice. Pesmi: Vilhar: „Mornar“, Parma: „Sedizal si bom vinski hram“. Predstava: „Uskok“. Veseloigra v enem dejanju; spisal Bolè. Igrajo domačini iz Kranjske gore. Komičen prizor iz operete „Cigan baron“. Srečolov in prosta zabava. Vstopnina za osebo 50 vin., preplačila se hvaležno sprejemajo.

— **V Selcah** bo v četrtek, dne 4. oktobra letni živinski semenj, na katerega se bo gotovo priglaslo mnogo lepe živine. Opozarjajo se na ta semenj živinorejci in trgovci z živino.

— **Z bicikla je padel obč.** predstojnik in trgovec Mihael O Mahen iz Dednega dola pri Višnji gori, ko se je peljal po državni cesti Ljubljana-Novomesto. Pri tem si je zlomil

desno stegno in se tudi drugače zelo pobil, da se bo moral do dva meseca lečiti.

— **Umrl je** v Krškem izdelovalec sodavice g. Fran Dolinšek. N. v m. p.!

— **Šolski štrajk.** Klerikalni nemški kmetje v okraju Lozono na Štajerskem so vsled agitacij sklenili, da do 1. novembra ne pošljejo otrok v šolo ter hočejo na ta način prisiliti zoper poštence po starem redu. Najhujši agitatorji so krajni šolski načelniki, za katerimi stoje baže nekateti klerikalni poslanci. Uspeh agitacije te ta, da pride v šolo mesto 70 učencev 2 do 4 učencev.

— **Smrt vsled jeze.** 19letni kovaški pomočnik Josip Milač iz Tupalič je bil v soboto precej pijan. Ko je šel mimo Kokre, je hotel piti vodo in se sklonil z obrežja nad njo, pri tem je izgubil ravnotežje in utonil.

— **Plav se je razbil** na Dravi pri Ptuj. Ljudje so se sicer rešili na drug plav in vzeli seboj ves denar, dočim imajo na plavu škodo 1000 K.

— **Poročil se je** g. Lucijan Kovačič, c. kr. poštar pri Sv. Luciji z gđ. Emo Bozzini iz Gorice. Cestitamo!

— **Prijazen vojak.** V nedeljo zvečer je v Gorici neki furlanski vojak v družbi svojega tovariša napadel I. Mažgona iz Cerkna in zahteval od njega denarja. Mažgon se je bal in vzel iz žepa mošnjiček, da bi mu ustregel. Furlan je pa zgrabil za denarnico in zbežal. Ko so ga potem aretovali, je vprilo nekega častnika potegnil bodalo in hotel Mažgona zabosti. Odvedli so ga v vojaško ječo.

— **Napad na cesti.** Franc Petek je šel v noči ob 29. na 30. aprila v Trstu v družbi Marije Zagar. Kar so ju napadli trije moški. Eden je dal Zagarjevi zausnico, drugi pa Petka prijel za rokav in mu dejal, naj da denar, sicer ga naklestijo. Zagar je zbežal, pa tudi Petku se je posrečilo iztrgati rokav napadalca, katerega je policija aretovala kot 32letnega Marcela Calligaris; tudi njegovega tovariša 28letnega Humberta Romita so prijeli, dočim tretjega napadalca ni bilo mogoče najti. Predvčeršnjim sta stala imenovana pred porotnim sodiščem tržaškim, kjer se je pa izkazalo, da vsa stvar ni bila tako grozna, kot jo je slikalo drž. pravdnstvo. Calligaris je bil oproščen, Romito je pa dobil 6 mesecev.

— **Aretovan slepar.** Na Reki so aretovali Ignacija Sblendreya, ki je na vseh krajih sleparil in se oblačil v obleko huzarskega častnika. Prijeli so ga ravno v trenutku, ko je v hazardni igri obral nekega neznanca za 300 kron.

— **Proga krajevne železnice** Rossbach-Adorf s postajama Freiberg i. V. in Adorf ter postajališčem in nakladiščem Arnsgrün in osebnostajajo Leubetha se je prodala s 18. septembrom 1906 javnemu prometu. Dosedanja zasnova na progi Iglava-Razice ležeče postaje Wobrain-Obernitz premeni se s 1. oktobrom 1906 v „Wobrain“.

— **Konj splašil se je** danes dopoldne ob 1/2. uri mesarjevemu sinu Albinu Anžiču, ko sta s hlapcem Ferdinandom Kregarjem v veži na Vodnikovem trgu št. 5 nakladala zaboje. Med nakladanjem je en zaboj padel z voza konju na hrbet, česar se je tako prestrašil, da je zdirjal po Vodnikovem trgu proti lončaricam in pri tem stresel z voza enega navedencev, kateri si k sreči ni naredil ničesar in tudi zaboji so šli vsi po tleh. Ker je bilo na trgu še precej žensk je nastal, ko jo je dirjal konj hotel zaviti v lonce, silen vrišč in z velikim vpitjem so se ženske in otroci razkropili po trgu in vsak je gledal, da se pravočasno zbeži. Tam službujoči policijski stražnik je hotel dirajočega živinčeta ustaviti in mu šel nasproti s potegneno sabljo, a konj ga ni hotel prav nič respektirati in je drl dalje proti branjevkam, kjer je seveda napravil še hujši strah in vrišč. Ko je dirjal tudi mimo teh, je došel 70letno Ljubljankinjo Ivano Borštnarjevo, jo podrl podse in šel potem čez njo s kopiti in vozom ter je tako poškodoval, da je obležala nezavestna. Divjega konja so potem v Šolskem drevoredu prijeli mesarji, Borštnarjevo pa so z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico, a je malo upanja, da bo še okrevala.

— **Pobegnil je** predvčeršnjim pri delu v Kosezah prisiljenec Jožef Asbök, rojen 20. oktobra 1882 v Bruckhofu, v Meggenhofen pri Welsu pristojen. Navedenec je po poklicu hlapec, govori nemško in je odšel v prisiljeniški obleki.

— **Želja se jim je izpolnila.** Danes ponoči so trije hlapci po parku pred cerkvijo Srca Jezusovega sino razgrajali in kalili nočni mir. Začeli so slednjič klicati: „Polica! policaj! proklete ali ni nobenega policaja!“ in kmalu sta pred razgrajajo stala dva moža postave in jih spremila na brezplačno prenočišče.

— **Hudi Dalmatinci.** Predvčeršnjim je šlo iz Nemčije skozi Ljubljano odgonskim potom v svojo domovino 30 Dalmatincev, katere sta od ljubljanske odgonske postaje do sezanske spremila dva tukajšnja odgonska sprevodnika. Dospeli so v Sežano, kjer bi morali izstopiti, so Dalmatinci začeli postajati hudi, nepokorni, kazali so jima bele zobe in ni jih bilo moč spraviti iz voza. Ker je bila nevarnost, da ju dejansko ne napadejo, jima je prišel na pomoč tamošnji orožnik, stražnik in železniško osebje. Šele tem so se pokorili in protestujoči izstopili iz voza. Ko jim je dal stražnik potem kruha, so bili mirni in ga zadovoljno ručali, ko so pa končali, se je nemir ponovil in v trenutku jih je nekaj zmanjkalo. Samima sprevodnikom se bi bila slaba godila, ako bi ne bila naglo dobila pomoči po zgoraj navedenem osebju in bi se bila gotovo morala seznaniti z dalmatinskimi trdimi pestmi.

— **Vlak skočil s tira.** Danes ponoči je v Poljčanah skočil s tira tovorni vlak in je imel vsled tega zjutrajšnji brzovlak 1 uro 16 minut zamude. Druga nesreča se ni zgodila nobena.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 42 Hrvatov in 94 Slovencev. 28 Hrvatov je prišlo iz Heba, 14 pa iz Breznice.

— **Izgnubljene in najdene reči.** Šolska učenka Zofija Pakiževa je izgubila denarnico z 2 K. — Trgovski sotrudnik g. Rihard Wagner je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Mitniški paznik Anton Strnad je našel pokrov zlate ure.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi jutri zvečer v „Meščanski pivnici“ (Rasberger) Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Najnovejša vesti.** — Štiri žene ima zlatarski delavec Josip Novak, ki so ga zategadelj zaprli v Pragi. Seveda žene ne vedo zanj, ker jih je kmalu po poroki zapustil v raznih krajih Evrope in Amerike.

— **Nove znamke** so vpeljane pri vojaški pošti v Bosni in Hercegovini, in sicer za vsak okraj v drugačnih barvah in z drugimi pokrajinskimi slikami.

— **Avtomobilni omnibus** se je zaletel v Roveretu v hišo. 13 potnikov je močno ranjenih.

— **Strašna rodbinska drama.** Blizu Opave je kmet Jaromir Natbiral v besni ljubosumnosti prisilil svojo ženo, da je pred razpelom prisegla, da ni on oče njunih otrok. Potem je ubil ženo in vse štiri otroke.

Žrtve škofovega tiranstva.

Včeraj popoldne ob 4. uri se je razprava o sorski aferi nadaljevala.

Prvi je bil zaslišan orožnik Hribar, ki je pomagal Lipovcu in Procházki uklepati Bukovca. Dočim je je včeraj izjavil precizno, da Franc Bukovec še ni bil uklenjen, ko ga je njegova sestra Marija objela in ga baje hotela orožniku iztrgati, je zadnjič istotako precizno izjavljal, da je bil že uklenjen, ko je sestra skočila k njemu, objemajoč ga. Ko se ga opozori na to različno izpovedanje, pravi, da se je zadnjič zmotil v svojem pripovedovanju. Take zmote so naravnost nemogoče.

Orožnik Jakob Škril pripoveduje, da je Bukovec prijel za puško, ko je še stal, dočim Lipovec trdi, da je bil takrat že na tleh. Ko se Lipovca opozori, da sta ti dve izpovedbi različni, se izvija s tem, da prvkrat ni videl in vedel, da je Bukovec stoje zgrabil za njegovo puško. Pravi, da je Bukovec leže na tleh prijel za njegovo orožje zato, da bi mu ušel.

Kdo verjame to? Franc Križaj je šele januarja meseca pogruntal, da je Kavčič hujškal ljudi kritičnega dne. Ko je bil 14. novembra zaslišan, še ni nič vedel o tem.

Ker ni bilo več prič v Ljubljani, so se prebrale najprej orožniške ovadbe o vseh v ožbožljivi navedenih dogodkih ter izid in mnenje izvedencev o pisavi anonimnega pisma in o pisavi, ki jo je pisal Peter nel nato pri sodišču.

G. dr. Konrad Vodusek je stavil nato predlog, da se zaslišijo vse zadnjič od njega predlagane priče, ki jih je 40 in ne samo 20, kolikor jih je povabilo sodišče. Tudi naj se zasliši priča Rudolf, ki bo o ravnanju z Luštrekom natančno vse vedel povedati, ker je bil v neposredni njegovi bližini. Da se ta priča šele zdaj predlaga, je vzrok, ker je bil doslej izven domovine in je prišel šele pretekli petek v Soro domov. Treba je, da pride tako po-

trebna luč v to še vedno toli temno zadevo.

Državni pravdnik se upira temu predlogu, češ, povabljenе priče bodo prinesle dovolj jasnosti v vsoto stvar, ki je pravzaprav že danes docela pojasnjena.

Sodišče se je šlo o zagovornikovem predlogu posvetovati in sklenilo, da se nadalje predlagane priče na noben način ne zaslišijo. Kar se pa tiče priče Rudolfa, zdaj tudi ni povoda, da bi ga vabili k razpravi. Ako se bo tekom jutrišnjega dneva pokazala potreba njegovega zaslišanja, se bo potem zaslišal.

Razprava se je nato prekinila ob polu 6. uri zvečer in se je nadaljevala danes dopoldne ob 9.

Prvi je bil zaslišan Martin Ločniškar, ki je bil 30. oktobra od šolskih vrat okoli 4 do 5 korakov oddaljen. Luštrek ni nič mahal, kot bise hotel braniti. Zaboje n je bil na pol na tleh in je bil njegov položaj položaj klečečega. Orožnik Mak je takoj nato puško z vsem krvavim bajonetom dejal na ramo. Na Bukovcu je en orožnik klečal, dva sta ga pa uklepala. Tudi on ni nič zbijal okrog sebe, ampak le prosil, naj ga ne uklepajo, ker pojde sam prostovoljno z njimi.

Janez Potočnik je stal kakih 7 korakov od šolskega praga. Ni slišal, da bi bil Luštrek kaj rekel, da čeprav kri teče, ne gre od vrat. Ko so ga pozivali, naj gre proč, je vprašal po vzroku, zakaj naj gre, a odgovora ni dobil, pač pa so ga žandarji potegnili dol in ga potlačili. Slišal je, ko je Luštrek zavpil: „Zaboden sem!“

Franc Svoljšak „Porenčev“ je stal kakih 7 korakov oddaljen od šolskih vrat. Luštreka so orožniki potlačili na tla. Z desno nogo je bil na tleh, v levo nazaj stegnjeno pa zaboden.

Janez Gaber je stal kake 4 korake oddaljen od šolskega praga. Luštreka so zasukali pod stopnicami in ga je tam Mak zabodel. Ker ga prvkrat ni mogel zabosti, je popravlil bajonet in sunil drugič. Da bi bil Luštrek prijel za puško, je nemogoče, ker je imel roke preveč spredaj in ker so ga za obe roki držali. Priča je bil pri šoli iz radovednosti.

Janez Krek je stal kake 3 ali 4 korake proč od šole. Pred njim ni bilo nikogar. Ko je prišel Mak tja, je dejal: „Krek, proč pojdi, danes nikogar ne poznam.“ Starman je dejal, ko so orožniki prišli nadenj: „Ne ustavljam se nikomur, samo vzrok povejte, zakaj moram iti proč. Dajte odloga 5 ali 10 dni, da bomo zvedeli, kako bo z župnikom.“ Orožnik je Luštreka tako zgrabil zadaj za ovratnik, da se mu je spredaj vse pretrgalo. Vsled tega je tudi kar odletel proč. Ko je bil zaboden, ga je drug orožnik tiščal v vrat k tlom. Luštrek ni zgrabil nič za puško, ker so od daleč planili nadenj in je šla potem vsa stvar silno naglico.

— O Mariji Bukovec ve, da je le prosila za brata, naj ga puste, ker ni nič storil. — Ko so trije orožniki potegnili Luštreka od vrat, je bil Mak oddaljen in imel puško z bajonetom na rami. Ko je bil Luštrek na tleh, je prišel Mak zraven, vzel bajonet z rame in sunil Luštreka. Sunil ga je dvakrat, to je ker prvkrat ni mogel hitro skozi, je počakal, potegnil nekoliko nazaj in sunil v drugo z vso močjo.

Jakob Sodnikar je stal kake 4 korake od šolskega praga. Luštrek je po strani ležal, ko je bil zaboden. Mak je planil nanj, ko so ga podrli trije orožniki na tla. Luštrek ni nič storil, ne ko je bil pokonci in ne ko je ležal na tleh. Takrat je bil na vseh štirih.

Jakob Trobec je zdaj v Ameriki in se prebere njegova izpovedba. Potrjuje, da je Mak planil nad Luštreka, ko je bil na tleh in ko so ga trije orožniki držali in uklepali.

Tomaž Hribnik pove z vsemi prejšnjimi pričami, da je bil zaboden Luštrek od zadaj. Branil se ni, ker se ni mogel, saj so ga trije držali.

Pavla Kopač je stala pri vratih. Luštrek je prosil glavarja, naj da 8 dni odloga. 3 korake od stopnic je bil zaboden od zadaj. Vse se je izvršilo jako hitro. Mak je stal na strani, predno ga je zabodel, ker so Luštreka z velikansko silo in hitrico potegnili od vrat, bil bi padel po stopnicah in se gotovo zelo pobil, če bi ga ne bili orožniki držali. Orožniki niso ljudi preje nič opominjali, naj gredo proč; ko je ključavničar prišel, so jih začeli razganjati.

Marija Erbežnik je bila na stopnicah šolskih vrat. En žandar je hotel tudi njo prebosti. Rekla je: „Če sem kaj storila tukaj sem, kar dajte me!“ Luštrek je ležal, ko je bil

zaboden. Stvar se je hitro godila. Ni nič slišala, da bi bili orožniki kaj ljudi opominjali. Predno ni bilo ključavničarja, ni nihče ljudi razganjal.

Blaž Dolinar je bil pred šolo, da bi videl, kakšen bo konec. Ko je bil Luštrek zaboden, je bil s trebuhom skoraj na tleh. Ko so ga vzdignili, je imel čevljev poln krvi. Potrudi, da žandarji niso nikogar proč podili, predno ni bilo ključavničarja.

Jože Svoljšak je stal blizu vrat, kakih 6 korakov proč. Luštrek je pri vratih samo rekel: „Župnika ne pustimo proč.“ Ko so ga imeli na tleh, ni nič brcal, ampak samo dejal: „Pustite me, saj nikomur nič nečem.“ Mak je imel puško na rami, predno ga je prebodel. Luštrek na noben način ni prijel za puško.

Ker je priča gosp. Franc Jarc bolan in ima pljučnico, se prebere njegova izpovedba. Stal je 14 korakov oddaljen od šolskega praga. Luštreka so ritensko potegnili od vrat. Mak ga je sunil dvakrat. Bil okoli sebe Luštrek ni nič. Orožniki so ga ves čas držali za roke.

Zagovornik g. dr. Vodusek predlaga, naj se zaslišita še enkrat Barba Kopač in Janez Krek o tem, da, predno je prišel ključavničar, orožniki niso ljudi nič opominjali, ampak se ves čas pogovarjali z njimi.

Kopač pove, da ni noben orožnik rekel: „Mirujte!“ dokler ni bilo ključavničarja. Še smejali so se z ljudmi. Ko je prišel ključavničar, so zakričali orožniki „marš“ in planili proti vratom.

Temu opreka Smove in orožniki.

Peter Košenina tudi ni slišal, da bi bili orožniki kaj mirili ljudi. O Bukovcu pripoveduje, da mu je orožnik stopil na roko, kako da so ga uklenili, sestra da pa je le jokala in rekla: „Le pojdi z njimi, pa pokoren bodi!“ Ako ga je prišla, ni tega storila s silo. Le prosila je zanj; istotako tudi brat njegov Vencelj. Franc Bukovec se ni nič upiral. Ni slišal, da bi mu bil Luštrek kaj rekel, ko so ga prignali mimo njega.

Janez Hafner pripoveduje o uklepanju Bukovca v nekem jarku. Z roko je nekaj mahnil. Brat in sestra sta samo prosila zanj in nista nič prijemala brata. Le s prošnjo sta hotela kaj doseči. Ni bil pijan, kakor trdi orožnik Hribar.

Franc Jenko pove, da je Marija Bukovec samo jokala, ko so brata uklepali in mu rekla, naj le gre z orožniki, ker se mu ne more nič storiti, ker je nedolžen.

Jakob Gaber pove, da se Bukovec ni nič upiral uklepanju. Z nogami je le migal, ne brcal, samo prestavljal jih je. Sestra je le prosila zanj ves čas. Tudi brat Vencelj ni storil nič drugega. Vlekla ga od orožnikov nista.

Marijana Gašperin je videla Bukovca, ko so ga uklepali. Bil je popolnoma miren, kakor tudi brat in sestra, ki sta le prosila zanj.

Andrej Podviz je videl, kako so gnali orožniki Bukovca od šole do bližnje hiše Dermotove. Migal je z nogami, brcal pa ni. Orožniki so na njem klečali. Sestra ga ves čas ni nič objela. Tudi brat ne. Tudi takrat ga sestra ni nič prišla, predno so ga uklenili.

Nato predlaga g. dr. Konrad Vodusek, da se na vsak način zaslišata priči Rudolf in Franc Šusteršič, da se prinese še več jasnosti v vso zadevo. Dalje naj se zaslišijo Franc Šusteršič, Jernej Krek in Rudolf o tem, da je Mak 1 mesec pred dogodki v Sori rekel, naj se potegnje za župnika, ker takega ne dobe nikoli več. Tudi je nedeljo pred dogodki Mak proti Francu Šusteršiču kot svojemu zapniku dejal, naj se ustavi. G. dr. pravdnik se upira, da bi se vpraševalo, kaj je Mak govoril preje proti ljudem. Ne protivi se pa, da se zaslišita Rudolf in Fr. Šusteršič o dogodkih kritičnega dne.

Zaslišata Rudolf in Fr. Šusteršič.

Priča Rudolf pripoveduje, kako je bil Luštrek zaboden. Ves krvav bajonet je Mak obesil na ramo, potem mu ga je nekdo obrisal z robcem.

Franc Šusteršič je vprašal glavarja, zakaj je toliko žandarjev prišlo; ta mu je odgovoril, da je dobil ukaz zato od vlade in škofijstva. Pripoveduje, kako se je godilo z Luštrekom. Za puško ni prijel. Priča je videl, da sta bila dana dva sunka v Luštreka.

S tem je bilo zasliševanje prič končano.

Navedejo se nato predkazni obtožencev.

Prebero se potem županska spričevala. O prvih petih obtoženceh jih je izdal Smove. O Luštreku in Francu Bukovcu trdi, da sta jako nasilna človeka, dasi zaradi nasilnosti še nista bila nikoli kaznovana. Tudi Kavčiča, tega starega častljivega moža, je skušal Smove očrniti s tem, da je zapisal o njem, da je star

pravdar in da vsako pravdo zgubi. Kavčič pri teh besedah vstane in Smovcu, ki se hinavsko smeje, odločno pove: „Iz samega sovražstva si mito storil!“

Obraavnava se je nato ob 3/4 na eno prekinila in se je nadaljevala ob 1/2 4. Konec obravnave bo danes zvečer.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Podivjanec. Lovrenc Porenta, klobučarski pomočnik v Šmartnem pri Litiji doma, je nevaren razgrajajo in pretepač, ki ljudi napada brez vsakega povoda, tako da se ga boji vsa vasa Šmartno z okolico vred. Dne 19. svečana zvečer je za gnojnimi vilami udaril Antona Adamiča po glavi, da se je nezavesten zgrudil. Janeza Strniša je pa s pestjo nalahč v obraz sunil. Dne 31. malega srpana t. l. zvečer je pa pravil Jožefu Kolerju, da je razpotožen za tepež tako, kakor še nikdar ne, da bo popolnoma s sekiro po vasi hodil, da naj le pridejo fantje, če imajo korajžo, eden bo gotovo mrtev. Janeza Adamiča bo pa prebodel kakor kapelna, če ga dobi. Ni čuda, če so se ljuje tega divjaka, ki je bil že 17-krat kaznovan, bali ter se pa ogibali. Obsojen je bil na 8 mesecev ječe.

Telefonska in uršojavna poročila.

Dunaj 26. septembra. Odsek za volilno reformo je končal danes razpravo o volilnih komisijah. Na predlog drja. Kraumaša se je sprejela točka, da smejo v volilnem lokalu biti navzoči samo oni volilci, ki imajo legitimacije. Ko odda volilec svoj glas, mora nemudoma zapustiti volišče. Ako je treba, lahko volilna komisija sklene, da mora vsak volilec posamično priti v volilni lokal. — Stranke, ki so postavile kandidate, smejo imeti v volilnem lokalu 3 do 5 zaupnikov, ki lahko ostanejo tam do konca volit e. Ti zaupniki se morajo imenovati pred volitvijo. Agitacije ali nagovori v volilnem okraju so prepovedani. Dr. Stransky je stavil predlog, naj bi bil tudi skrutinijaven. Ta predlog je bil odklonjen z vsemi proti 7 glasovom.

Dunaj 26. septembra. Nemška ljudska stranka je sklenila glasovati proti pluralni volilni pravici in proti volilni dolžnosti, pač pa se zavzeli za to, da se ne spremeni dosedanje razmerje med Čehi in Nemci v delegacijah.

Dunaj 26. septembra. V vladnih krogih dementujejo vest, da bi poslanik Szechenyi-Marich nameraval stopiti v pokoj.

Dunaj 26. septembra. Zatrjuje se, da zapusti avstro-ogrski poslanik Szöchenyi-Marich v Berlinu v kratkem svoje mesto in se umakne v stalni pokoj.

Dunaj 26. septembra. Tu je zavladal silen mraz; temperatura je padla pod ničlo. Golovec ima snežno kapo. Iz Dunajskega Novega mesta se poroča, da v gorovju neprestano sneži. Tudi iz Šlezije javljajo, da je tamkaj zapadel sneg.

Carigrad 26. septembra. Iz Pešte so poslali semkaj sedem kovinskih rakev, v katerih se prepeljejo na Ogrsko kosti Rakoczyja in njegovih sobojevnikov.

Petrograd 26. septembra. Morilca generala Kozlova je sodišče obsodilo na smrt na vešalih. Morilec je, kakor je znano imel namen, ubiti generala Trepova.

Berolin 26. septembra. Iz Petrograda se poroča, da so v carski palači prišli na sled novi zaroti proti carju Na čelu tej zaroti sta baje velika kneza Nikolaj Aleksandrovič. Zarotniki so imeli namen, dobiti carja v svoje roke in ga prisiliti, da se odpove prestolu.

Pariz 26. septembra. „Echo de Paris“ javlja, da se misli car Nikolaj s svojo rodbino nastaniti v Biarritz.

Avstrijska specialiteta. Na žolodcu bo
ehajotim ljudem priporočati je poraboprist-
nega „Mollvega Seidlitz-praska“, ki je pre-
ekuseno domače zdravilo in vpliva na žele-
dec krepilno ter pospešilo na prebavljenje
in sicer z rastočim uspehom. Škatlica 2 K.
Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo
vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni
zalagatelj, DUNAJSKA, Tuchlauben 9. V lekarnah
na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-
parat, zaznamovan z varnostno znamko in
s podpisom 5 31-13

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gospa Jakobina Žitek, odvetnikova soproga
v Novem mestu K 12-77 nabral gospod med.
J. Kljun na akademski veselici dne 22. t. m.
Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 18. septembra: Marija Stergar,
dejavčeva hči, 1 in pol mes. Krakovski-
ce 27. Črevesni katar. — Pavla Celarc,
delavčeva hči, 8 in pol leta, Tržaška cesta 31.
Črevesni katar.
Dne 19. septembra: Karel Angerer,
paznikov sin, 1 mes., Resljeva cesta 27.
Pyæmia. Otrpnenje srca. — Marija Kunst,
črev. jar. mojstra žena, 45 let. Gosposke
ulice 3. Alkoholizmus. Pneumonia. — Fran
Bokavšek, delavec, 31 let. Karunove ul. 16.
Kap.
Dne 20. septembra: Jožefa Košak,
črkostavčeva hči, 4 in pol mes. Poljanska
cesta 45. Catarrhus intestini.
Dne 23. septembra: Katarina Bukvič,
uradnikova žena, 53 let. Levstikove ulice 2.
Vred raka.
Dne 24. septembra: Marija Zanoškar,
kolarjeva hči, 6 mes. Rimska cesta 5. Pljuč-
nica. — Marijana Korbar, šivilja, 72 let. Kap.
— Zofija Novšak, strojarskega pomočnika
hči, 1 dan, Poljanska cesta 43. Zadušljenje s
slinami.
V deželni bolnici:
Dne 18. septembra: Fran Modic, po-
sestnikov sin, 16 mes. Scrophulosis.
Dne 19. septembra: Anton Gostinčar,
delavec, 57 let. Srčna hiba.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 28. septembra 1906.

Malošeni papirji	Denar	Blago
4% majska renta	98.95	99.15
4% srebrna renta	99.95	100.15
4% avstr. krona renta	99.05	99.25
4% zlata	116.60	116.80
4% ogrska krona renta	94.85	94.85
4% zlata	112.55	112.75
4% posojilo dež. Kranjske	99.20	100.15
4% posojilo mesta Spilje	100.60	101.50
4% Zada	99.30	100.30
4% bos.-herc. železnišk.	100.10	101.10
4% posojilo 1902	99.25	99.75
4% češka dež. banka k. o.	99.10	99.60
4% zast. pisma gal. dež.	100.10	101.10
4% hipotečne banke	105.—	106.—
4% pr. 10% pr.	100.20	106.70
4% zast. pisma Inzeret	100.—	100.30
4% hranilnice	100.—	100.30
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100.—	101.—
4% obl. ogr. lokalnih železnic	100.—	101.—
4% obl. češke ind. banke	99.90	100.—
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	100.—
4% prior. dolenskih žel.	317.90	319.90
4% prior. juž. žel. kup. 1/2%	100.—	100.80
4% avstr. pos. za žel. p. o.		

Srečke.	215.—	220.—
Šrečke od l. 1860 1/2	275.—	277.—
od l. 1864	154.—	156.—
rizske	281.—	289.—
zem. kred. I. em. II.	288.—	295.50
ogr. hip. banke	268.—	266.50
srbske a frs. 100—	96.—	105.—
turške	160.50	161.50
Basilika	22.—	24.—
Kreditne	453.—	464.—
Inomoške	78.—	83.—
Krakovske	85.—	92.—
Ljubljanske	55.—	62.—
Avstr. rdeč. križa	48.—	50.—
Ogr.	29.25	31.25
Rudolfove	55.—	60.—
Salcburške	70.—	76.—
Dunajske kom.	160.85	161.85

Delnice.	179.75	180.75
Južne železnice	676.25	676.25
Državne železnice	1778.—	1789.—
Avstr.-ogr. banke deln.	649.—	670.—
Avstr. kreditne banke	808.—	809.—
Ogrske	242.—	242.50
Zivnostenske	713.—	719.—
Premogokop v Mostu (Brux)	6 5.75	606.75
Alpinski montan	2825.—	2835.—
Praške žel. ind. dr.	578.50	579.50
Rima-Muranyi	292.—	295.—
Trboveljske prem. družbe	587.—	591.—
Avstr. orožne tovr. družbe	159.50	161.50
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.35	11.39
C. kr. cekin	19.09	19.12
20 franki	23.48	23.56
20 marke	23.96	24.04
Bovereigns	117.45	117.66
Marke	95.35	95.55
Laški bankovci	252.50	253.50
Rubliji	4.84	5.—
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 26. septembra 1906.

Termin.	za 50 kg K	7-15
Pšenica za oktober	50	6-15
Rž	50	5-06
Koruzna	50	6-80
Ovca	50	

Effektiv.
Zdržno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 662. Srednji srčni tlak 736.0 mm

September	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
25. 9. sv.	743.2	6.4	sr. svzhod	del. jasno	
26. 7. sj.	745.6	2.3	sl. jug	jasno	
27. 8. pop.	744.1	12.4	sred. vzhod	pol. oblač.	

Srednja večerajša temperatura: 8.2°, no-
čala: 13.5°. — Padavina v mm 0.0.

Potrtega srca javljamo vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancom
prežalostno vest, da je naš soprog,
oziroma oče, brat, svak, stric i. t. d.,
gospod

FRANC DOLINŠEK

izdelovalec sodavice i. t. d.

danes ob 6. uri zvečer, previden s
svetimi zakramenti za umirajoče v
37. letu svoje starosti po dolgotrajni
in mučni bolezni mirno v Gospodu
zaspal.

Pogreb predragega rajnika, ki ga
priporočamo v blag spomin, bode v
četrtak, 27. t. m. ob 4. uri popoldne.
Sv. maše zadušnice se bodo brale
v petek 28. t. m. ob 8. uri zjutraj
v župni cerkvi krški. 3484

V Krškem, 25. septembra 1906.

Franja Dolinšek, soproga. — **Franc,**
Alojzij, sinova. — **Janec, Anton,**
Martin, bratje. — **Marija Kastelic,**
Franja Bolte, Uršula Zdobc, Ana
Dolinšek, sestre. — **Gaspar Bolte,**
Jakob Kastelic, Franc Zdobc,
svaki. — **Ana Dolinšek, roj. Ko-**
renšek, svakinja.

(Mesto posebnega oznanila.)

Izprašan mašinist

== išče mesta. ==

Ponudbe pod „mašinist“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 3437-2

Ceno se proda zaradi odpotovanja

skoro novo pohištvo

med njimi garnitura za sparno sobo.
Pojasnili pri firmi **Markus & Müller v Ljubljani, Poljanski nasip.** 3480-1

Koncipijent

kateri je večš nemškega in slovenskega
jezika v govoru in pisavi, izurjen v
vseh notarskih opravilih (eventualno)
razen zapuščinskih stvari, dalje v
sporih in kazenskih stvareh se išče
tako ali vendar prej ko mogoče za
č. kr. notarijat v Rogatcu na
Štajerskem. 3482-1

Ponudbe s pogoji in z naznanilom
dosedanje prakse naj se pošiljajo na
ravnost na imenovanu notarijat.

C. in kr. intendancija 3. voja

k št. 6898 I. 1906.

Aviso

zaradi zakupne oddaje kruha in ovsu za v postajah

Ljubno, St. Marein, Bruck o. M., Judenburg	c. kr. okrajnem glavarstvu v	Brucku na Muri	5	dne	oktobra 1906 (ob desetih dopoldne)
Slov. Bistrica, Celje, Strass, Ptuj	vojaškem preskrbovališču v	Mariboru	10		
Št. Vid na Glini, Volšperk, Kotje, Šmohor	vojaškem preskrbovališču v	Celovcu	3		
Trbiž, Malborget s konkurenco	občinskem uradu v	Trbižu	8		
Gradišče, Ronchi, Kanal, Tolmin	vojaškem preskrbovališču v	Gorici	1		

Za to obravnavo veljavne pogoje obsegajo razglasi in zvezki pogojev, ki se dobivajo zastonj in ki so na
ogled pri imenovanih vojaških preskrbovališčih, pri okr. glavarstvu v Brucku ob Muri in pri občinskem
uradu v Trbižu.

V Gradcu, avgusta 1906.

C. in kr. intendantca 3. voja.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja
vse vrste rent, nastavnih pisem, priporočil, ko-
munalnih obilgaci, sred. delnic, valut, novcev
in deviz.
Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2,000.000.—.

Rezervni zaklad K 200.000.—.
Za namen in obsega
izdane vrednostne papirje in
vzdržuje zaplate kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Bekompt in inkasno mesto.

Podružnica v SPLJETU.

Demarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vadga. 3-110
Promet s čeki in nakazilnicami.

Dojka

== se išče takoj. ==

Pojasnilo v upravnistvu „Slov.
Naroda“. 3485

Za takoj se išče

doječa mlada ženska

ki bi še nekega drugega otroka neko-
likokrat na dan podojila. 3486

Več v upravnistvu „Slov. Naroda“.

S 1. februarjem 1907

se odda

suho skladišče.

Kje — pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 3456 2

Naprodaj ste pod ugodnimi po-
goji dve enonadstropni

HIŠI.

Več se izve pri lastniku na Trnov-
skem pristanu št. 14. 1633 22

Išče se

koncipijent

ki ima že nekaj odvetniške prakse. —
Plača po dogovoru.

Naslov pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 3450-2

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.
(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obsega 363 strani ter
obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt
na Vrhniki in okolici ter napad na sa-
mostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju
v Ljubljani, Prešernove ulice.

Trg. bolniško in podpor. društvo

v Ljubljani.

Št. 930.

Vabilo.

Prihodnjo nedeljo, dne 30. septembra t. l.
ob 10. uri dopoldne

se bode v

domači kapeli zavetlišča usmi-
ljenih sester (Leoninum) na
Vodmatu

kot cerkvena obletnica našega
društva v smislu pravil
brala

svetamaša

za prosep društva kakor tudi za du-
ševno zveličanje vseh umrlih članov in
dobrotnikov istega.

Podpisano ravnateljstvo se časti,
najljubneje povabiti k tej maši vse
gospode častne, podporne in prave
člane kakor tudi vse dobrotnike in
prijatelje društva.

Obenem si morejo tudi društvene
prostore za bolnike ogledati. 3487

Ravnateljstvo trgovskega bolniš-
kega in podpornega društva.

V Ljubljani, dne 24. sept. 1906.

Ivan Knez **Fran Anderwald**
ravnatelj. tajnik.

